

Ontdek West-IJsselmonde!

De Stichting Rolf presenteert:

“Rolf en de strijd om het graafschap Holland”

In de tweede en derde week van mei 2019 wordt in de sporthal van Rhoon, bij het metrostation Rhoon, de historische musical 15 keer opgevoerd voor circa 9.000 toeschouwers uit West-IJsselmonde. De inhoud van deze musical kenmerkt zich door de strijd die geleverd wordt tegen het water! Carnisse en Berendrecht dreigen te worden verzwolgen! Tevens breekt er een strijd los over de opvolging van graaf Dirk VII. Biggo van Duivelant steunt de oude gravin maar wat doet de rentmeester van het gebied Portegael, Peyndrecht en het toekomstige Pernesse en Hoogvliet (Gebied van de heer van Vorne. Kinderen verdwijnen en Rolf weet zich geen raad. Hij wil graag zijn lieve Johanna helpen op de boerderij in Carnisse maar heer Biggo heeft hem nodig in Roden!

Visie van de Stichting Rolf:

De Stichting Rolf vindt het belangrijk dat de inwoners van West-IJsselmonde, van Ridderkerk tot en met Hoogvliet, en vooral de jeugd, kennis heeft en zich ook bezig houdt met het culturele erfgoed in het algemeen en de geschiedenis van West-IJsselmonde in het bijzonder. Als de jeugd zich op eigentijdse wijze met het culturele erfgoed kan bezig houden, ontstaat een sfeer van betrokkenheid, verantwoordelijkheid en respect voor wat onze voorouders en wij hebben opgebouwd. De Stichting Rolf hoopt hiermede een basis te vormen bij de inwoners van West-IJsselmonde en vooral bij de jeugd om de toekomst op positieve wijze tegemoet te treden; liefde voor de grond, voor de woonomgeving, voor het eiland West-IJsselmonde waarmee men zich door de historie verbonden weet. West-IJsselmonde herbergt nog steeds een prachtig polderlandschap en grienden met hier en daar boerderijen en andere oude panden die herinneren aan een rijk verleden maar ook een overweldigende moderne industrie en havenactiviteiten van wereldniveau evenals vele actieve midden en kleinbedrijven die haar inwoners perspectief geven op een kansrijke toekomst.

Doelstelling:

De Stichting Rolf stelt zich ten doel in samenwerking met de deelnemende gemeenten, gebiedscommissies, de bedrijven in de regio, de scholen en de diverse verenigingen:

- Basisscholen en middelbare scholen te enthousiasmeren om in de reguliere lessen aandacht te besteden aan de culturele geschiedenis van West-IJsselmonde en vooral in de periode maart-april-mei 2017 tijdens de zgn. “Rolf-weken”. Hierbij kunnen de leerkrachten eventueel gebruik maken van de informatie in de lesbrieven van de Stichting Rolf, uitgaven BOOR, en het gemeentelijk archief Rotterdam.
- Alle inwoners en vooral de jeugd van West-IJsselmonde te stimuleren een bezoek te brengen aan de tentoonstellingen van de diverse Oudheidkamers/Historische verenigingen, het archief te Rotterdam.
- Alle inwoners en vooral de jeugd aan te moedigen de diverse historische panden; kastelen, boerderijen en diverse verwijzingen naar een rijk verleden te bezoeken.
- Alle inwoners en vooral de jeugd te wijzen op de mogelijkheid zich met hulp van internet, d.m.v. diverse websites verder te informeren over de culturele geschiedenis van West-IJsselmonde. (www.musicalrolf.nl) of [Facebook.com/rolfdemusical](https://www.facebook.com/rolfdemusical)
- Alle inwoners en vooral de jeugd te bewegen deel te nemen aan de musical Rolf. Hetzij als acteur, muzikant, stage-hand, kledster, visagiste e.d. maar in elk geval als toeschouwer van de musical.

Ontdek West-IJsselmonde!

Comité van aanbeveling/ambassadeurs van de Stichting Rolf:

- Dhr. J. (Jan) Brokken; auteur van o.a. "De Vergelding".
- Dhr. E. (Edwin) Smid; voorzitter van de gebiedscommissie Hoogvliet.
- Dhr. B. (Brian) Frowijn; voorzitter van de gebiedscommissie Pernis.
- Dhr. Drs. Jan Pieter J. Lokker; wvd. burgemeester van Albrandswaard.
- Dhr. Drs. H (Hans) Wagner; burgemeester van Albrandswaard.
- Mevr. S. (Sabine) Bruijninx, directeur Stichting Wereldhavendagen Rotterdam.
- Dhr. R. (Ronald Tol) voorzitter van de gebiedscommissie Charlois.

Contactpersonen;

T.a.v. de Stichting Rolf in het algemeen kunt u contact opnemen met dhr. R.L. de Jong (Lid van het bestuur)
Tel. 010-5015018 of E-mail: rldejong@kabelfoon.nl of postadres; Kouter 26, 3171 DH Poortugaal.

T.a.v. de sponsorcommissie kunt u contact opnemen met mevr. A. v.d. Zwaag (Lid van de sponsorcommissie)
06-55934510 of E-mail: azwala@tele2.nl

West-IJsselmonde

De wind zucht door mijn wilde haren, ik struikel stuntelig door het duin. Herinneringen, verwarde verhalen schieten zomaar door mij heen. De geur van een warm verleden, wandelend tussen duindoorns door, hoor ik vogels in de bosjes, krekels tjirpen luid in koor.

De haven, dominant aanwezig; strakke buizen, staal, glas, beton. Reuze schepen aangemeerd, verladen in stilte wat in hun buik begon. Slechts de kabels grommen somber, hun binaire elektrataal. Hoge kranen zwoegen zijgend, katrollen rollen op een digitaal signaal!

Wij dromen weleens IJsselmonde maar liever daden bij het woord. Wij zijn trots op je verleden maar nu ook op ons Europoort.

Monsters op rubberen lagers, rijden geluidloos af en aan. Hun lading dwars door mijn eiland torsend, snellen ze over de autobaan. West-IJsselmonde met Voorne-Putten, polders, boerderijen, vee en graan dreigt langzaam te verdwijnen; Europoort heet het voortaan.

Europoort is onze toekomst, hier bouwen wij aan Putten Over de Maesch. De poort naar Europa en andere werelden ligt aan het einde van de straat. Hier liggen kansen voor ons allen. De toekomst lacht ons tegemoet! Maar onze herkomst willen we niet vergeten. Daarom ROLF; ons Erfgoed.

Daarom Rolf en de slag om het graafschap Holland!

SAMENVATTING MUSICAL

Rolf en de strijd om het graafschap Holland

We schrijven het jaar 1203. Een heer in dienst van graaf Willem I steekt de Merwede over en ontmoet in het veerhuys van Islamunde een duister figuur. Er worden afspraken gemaakt en een volle beurs met klinkende munt wisselt van eigenaar.

Het voormalige zwervertje Rolf uit de eerste musical is nu een jongeman van circa 14 jaar. Hij groeit op met de neefjes van Heer Biggo van Duyvelant op het kasteel Roden, op het eiland Overmaessche. Rolf, verliefd op Johanna de dochter van boer Dominic uit Carnisse, komt in de problemen als de Loonse oorlog uitbreekt over de opvolging van de gestorven graaf Dirk VII van Holland. De Loonse oorlog dreigt het eiland Overmaessche te verdelen in voor en tegenstanders van graaf Willem I, de jongere broer van Dirk VII.

Blijft heer Biggo van Duyvelant trouw aan gravin Aleyda van Kleef (weduwe van Dirk VII)?
Wat doet de rent meester van Hugo van Putten, de heer Jan Persijn van Portegael, Pernesse, Catendrecht en 's Gravenambacht? Volgt hij de heren van Vorne in de verovering van het eiland Schouwen voor gravin Aleyda? Dat betekent ook vechten tegen de Kennemerlanders, zijn familie!
Hoe denkt het nichtje van heer Hugo van Vorne, Blanche, over de wat oudere heer Persijn?
Kiest zij voor de jonge Vlaamse edelman uit Gent of gaat haar hart uit naar heer Jan Persijn?

Rolf kan zijn geliefde Johanna Dominicsdochter niet helpen in de strijd die zij met haar ouders en zusje en mede bewoners van Carnisse voert tegen het aanstormende water van de Wael! De boerderij van boer Dominic, gelegen aan een dijk nabij de kerk van Carnisse, dreigt ten prooi te vallen aan de woedende rivier! Vluchten naar het hoger gelegen Berendrecht! Samen met de andere boeren strijdt Dominic niet alleen tegen de elementen maar ondervindt ook tegenwerking van de ambachtsheer Van der Merwede van Carnisse! Het veengebied waarop zijn koeien grazen zakt steeds verder en komt meer en meer onder water te staan en zijn nieuwe boerderij aan de dijk dreigt nu te bezwijken onder het wassende water! Wat nu? Wat doet de heer Van Riede namens zijn heer Van der Merwede? Boer Dominic en de overige boeren bespreken e.e.a. in een vergadering overeenkomstig de huidige waterschappen! In alle verwarring dreigt Rolf zijn vriendin Johanna te verliezen!

Freerics, kapelaan uit Neuilly, roept in zijn preken de jeugd op zich te verzetten tegen het materialisme en egoïsme! Hij pleit voor soberheid en de kracht van het oprechte gebed. De kruisvaarders wijst hij af en hij pleit voor de Kinderkruistochten die in Germania en West-Frankenland worden gehouden. De jeugd heeft geen wapens nodig, zij doen het met hun enthousiasme en hun oprechte geloof. Zo zullen zij het Heilige Land weer bereikbaar maken voor de Christenen. Deze oproep laat de kinderen van Overmaessche niet onberoerd!
Overal verdwijnen kinderen!

Rolf doet zijn best om heer Biggo van Duyvelant van dienst te zijn en zijn vriendin Johanna te helpen. Hij zwerft over het eiland Overmaessche opzoek naar de verdwenen kinderen en belandt via de Tiendenschuur te Catendrecht, 's Gravenambacht en de haven van Pernesse, aan de monding van de Breede Vliet, schuin tegenover Spickenisse. Of hij er in slaagt de jongelui te vinden en zowel de heren Jan Persijn en Biggo van Duyvelant als vriendin Johanna voor zich te winnen, zien we in de nieuwe musical; Rolf en de strijd om het graafschap Holland.

Poortugaal, 18 januari 2016.

Rolf en de strijd om het graafschap Holland

VERANTWOORDING

Rolf en de strijd om het graafschap Holland is gebaseerd op een aantal gegevens verkregen via:

- Internet
- Oudheidkamers en Historische Verenigingen
- Medewerkers van het gemeentearchief Rotterdam
- Literatuur

De volgende boeken werden geraadpleegd:

- De Ring van Putten;	J.L. van der Gouw, 's-Gravenhage 1967
- Middeleeuwse Kastelen;	P.E. van Reyen, Bussum 1971
- Van schelmen en schavuiten;	H. Pleij, Amsterdam 1991
- Ingelanden als uitbaters;	B. Wouda, Hilversum 2004
- De heerlicke Stadt;	P. Govertsz. Van Godewijck, Dordrecht 2006
- De Holanders;	C. Bunnik e.a., Amsterdam 1982
- Caartboeck van Voorne 1695, Oostvoorne 1990	
- De zorg voor de dijken;	P.A. Henderikx
- De eerste eeuwen van Rhoon;	T.A. van der Vlies, Rhoon 1949
- Geschiedenis van Voorne-Putten en Rozenburg;	W. Plokker, Hoogvliet 1995
- Sprokkels uit Poortugaals Historie;	N.L. van Dinther, Poortugaal 1977
- De verdwenen tienden;	B. Kemper en A. van Hulst, Spijkenisse 1980
- De Archeologie van IJsselmonde;	A. Carmiggelt en E.J. van Ginkel, Leiden 1993
- Rhoonse Bronnen Deel I;	K.J. Slijkerman, J.H. van der Boom. Hoogvliet 1990
- Historisch Jaarboek Hoogvliet 1995;	J.H. van der Boom, Hoogvliet 1995
- Het verhaal van de kinderkruistocht;	F.G. Droste, Amersfoort 2006
- Grote Historische Provincie Atlas van Zeeland;	Groningen 1992
- Eilandgeschiedenis in beeld;	W.Blok, Heinenoord 1979
- Atlas van de Nederlandse Kastelen;	K.Kalkwiek en A. Schellart, Alphen a.d. Rijn 1980
- De Kronieken van Vermaat;	H. Vermaat, Poortugaal 1997
- Pernis, Hoogvliet, Poortugaal en Rhoon;	J. Verheul Dzn. Hoogvliet 1970
- Portugal Na Holanda;	T.A. van der Vlies, Rotterdam 1932
- Al eeuwen staat er een kerk;	A. van Es, Rotterdam 1994
- Van Statie tot Parochie;	Th. H. M. van Eijk s.j. Rhoon 1994
- IJsselmonde, toen & nu;	D. van Koten, L. v.d. Toorn, Rotterdam 1999
- Uniek in de stad;	C.J.C. Broer, Utrecht 2000
- Een verzameling publikaties uit Spijkenisse;	J. de Baan, Bernisse 1993
- De Nederlanden en de Kruistochten;	H. Hardenberg, Amsterdam 1941

Rolf en de strijd om het graafschap Holland

NOTITIES

Ik volg de heer van der Gouw in zijn boek "De Ring van Putten" op pagina 156 waar hij het volgende schrijft: "In onbeheerd gebied tussen Holland en Zeeland is door inwendige kolonisatie, waarschijnlijk onder leiding van leden van het geslacht Persijn uit Noord-Holland, in de eerste helft van de dertiende eeuw het liberum dominium van Putten gesticht."

"De afgelegenheid van dit gebied van het overige land van Putten wordt geaccentueerd door een afzonderlijk Puttens rentmeesterschap van Poortugaal"; bladzijde 26.

De genealogische vereniging van Spijkenisse geeft in haar cultuurpagina aan dat heer Hugo van Voorne rond 1200 is gestorven. Zijn gebied werd verdeeld onder zijn zoon Floris van Voorne en zijn dochter NN. De dochter kreeg het gebied in het oosten wat inhield: Putten over de Maes; Portugaal, Pernes, 's Gravenambacht en het latere Oedenvliet of Hoogvliet. Zij trouwde de rentmeester van Hugo van Voorne; Jan Persijn of Persin.

In het licht van het bovenstaande is het waarschijnlijk dat Jan Persijn rond 1200 de Motte te Poortugaal liet bouwen evenals het houten kerkje. (Zie: De Archeologie van IJsselmonde, blz.40) In 1216 werd Ioannes Persijn door Graaf Willem I in een oorkonde genoemd "De heer van Putten". Daarmee is hij De eerste heer van Putten. (Dit wordt ook gesteund door Arie van der Schoor, historicus van het gemeentearchief Rotterdam.)

"De Grote Waert" waaronder Carnisse, viel in deze periode deels onder de graaf van Holland en deels onder de bisschop van Utrecht. De kerk in Carnisse viel waarschijnlijk onder de zusterkerk van Swindrecht en maakte deel uit van het bezit van de Sint Paulus abdij (Zie Uniek in de stad). In de musical is de ambachtsheer Daniel van der Merwede, leenman van de graaf van Holland, verantwoordelijk voor de organisatie aangaande de dijken! Het gaat vooral over de strijd die de boeren voerden tegen het wassende water en het verzakken van de bodem! Uiteindelijk moesten de boeren het hogerop zoeken!

In de musical is sprake van een boerderij. Ik werd hierbij geïnspireerd door de vondsten van BOOR die in het boek "De Ingelanden als uitbaters" op pagina 59 aan de orde worden gesteld.

Ik dank in het bijzonder:

Corrine Boeiyinga Hubers, medewerkster van het Gemeentearchief Rotterdam en haar collega's; Bertus Wouda en Arie van der Schoor.

Mevrouw Corry Ratsma van de Historische Vereniging Barendrecht.

De heer Cees Nienoord van de Genealogische vereniging Spijkenisse.

De heer Arie Beukelman van de Oudheidkamer Rhoon & Poortugaal.

De heer Nico van Dinther, Regio-historicus

De heer Ronald 't Hart; student archeologie.

De heer Jan van de Schee en mevrouw Janny Stecher van de Oudheidkamer Pernis.

Mevrouw Annemarie van Es, Regio-historica.

De heer Vincent Robijn, middeleeuws historicus, hoofd educatie Gemeentearchief Rotterdam.

De heer Ton Remans, Oudheidkamer Ridderkerk.

De heer Ronald de Graaf, historicus hogeschool te Ede.

Poortugaal, 18 januari 2016

Ruud de Jong